

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Energie
akkoord

Energieakkoord- doelstellingen openbare verlichting: stand van zaken

Dyana Loehr

29 januari 2015

Dyana.Loehr@rws.nl

SER Energieakkoord voor Duurzame groei:

Doelen:

- **Gemiddeld 1,5% energiebesparing per jaar**
- **100 Petajoule energiebesparing per 2020 ($\pm$ 27.800 GWh)**
- 14% hernieuwbare energieopwekking in 2020 en 16% in 2023
- Ten minste 15.000 voltijdsbanen

Pijlers

1. **Energiebesparing**
2. Duurzame energieopwekking
3. Decentrale energieopwekking
4. Energietransportnetwerk
5. Europees systeem emissiehandel
6. Kolencentrales en CCS
7. Mobiliteit en transport
8. Arbeidsmarkt, werkgelegenheid, scholing
9. Groei en export
10. Financiering

SER Energieakkoord voor Duurzame groei

Ondertekend door > 40 organisaties: overheid (Rijksoverheid, VNG, IPO, UvW), natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties

Rijksoverheid

vereniging van particuliere beleggers in vastgoed

Interprovinciaal Overleg

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Nederland Krijgt Nieuwe Energie

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Vakcentrale voor Professionals

Energieakkoord: openbare verlichting

Wat staat er in over OVL?

"Voor openbare verlichting wordt gestreefd naar een versnelde renovatie van het huidige, grotendeels verouderde park.

*Openbare verlichting en verkeersregelinstallaties zullen ten opzichte van 2013 **20% besparing** leveren in **2020** en **50%** in **2030**.*

*Op weg hiernaartoe is minimaal **40%** van het bestaande openbare verlichtingspark in 2020 voorzien van **slim energiemangement** en **energiezuinige (led) verlichting**.*

*Rijkswaterstaat verplicht zich ertoe dat per 2014 **in tunnels energiezuinige verlichting** wordt toegepast bij nieuwbouw en renovatie waarbij de verlichting wordt vervangen.*

Partijen aan vraagzijde zijn gemeenten (VNG), provincies (IPO) en Rijkswaterstaat, aan de aanbodzijde FME/NLA (Nederlandse Licht Associatie) en Nederland ICT. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de kennis en expertise die de dochters van de netbedrijven hierover hebben vergaard."

Doelstellingen openbare verlichting

1. 20% **energiebesparing** OVL en VRI's in 2020 t.o.v. 2013
2. 50% **energiebesparing** OVL en VRI's in 2030 t.o.v. 2013
3. 40% **slim energiemanagement*** in OVL in 2020
4. 40% **energiezuinige*** OVL in 2020
5. In **tunnels Rijkswaterstaat** per 2014 **energiezuinige OVL** bij nieuwbouw en renovatie waarbij verlichting wordt vervangen.

* *OVL met slim energiemanagement:*

- Anders schakelen dan standaard zonnewende-/nachtschakelen netbeheerder
- Regelen van het lichtniveau: dimmen

* *Energiezuinige OVL:*

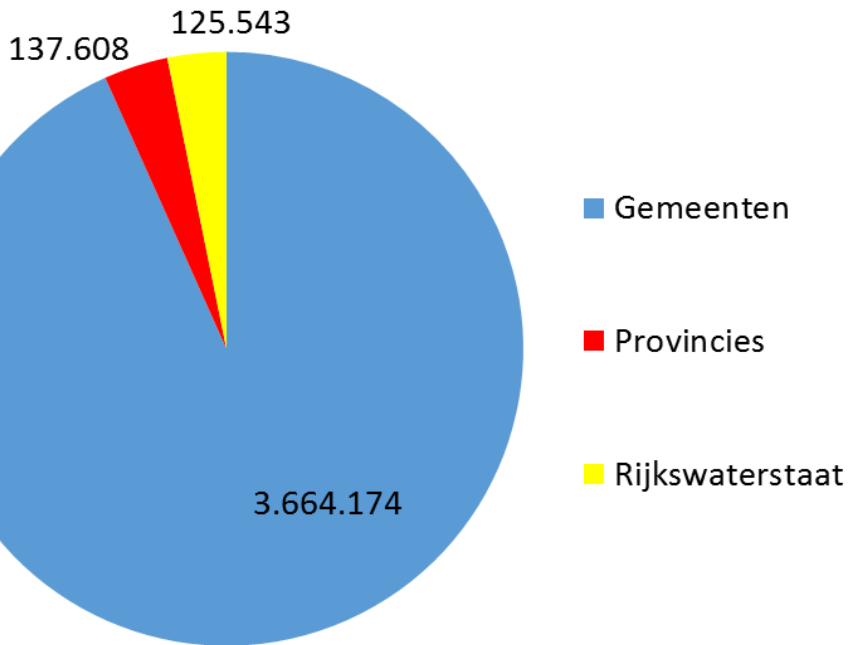
- Voorzien van energiezuinige lichtbronnen en/of VSA/driver
- Mate van energiezuinigheid gebaseerd op efficiëntie, effectiviteit en haalbaar/toepasbaar op dat moment.

Doelstellingen openbare verlichting

Doelstellingen gelden voor OVL + VRI's van gemeenten + provincies + waterschappen + Rijkswaterstaat bij elkaar.

Aantal lampen OVL

Gemeenten: ± 93% vd OVL

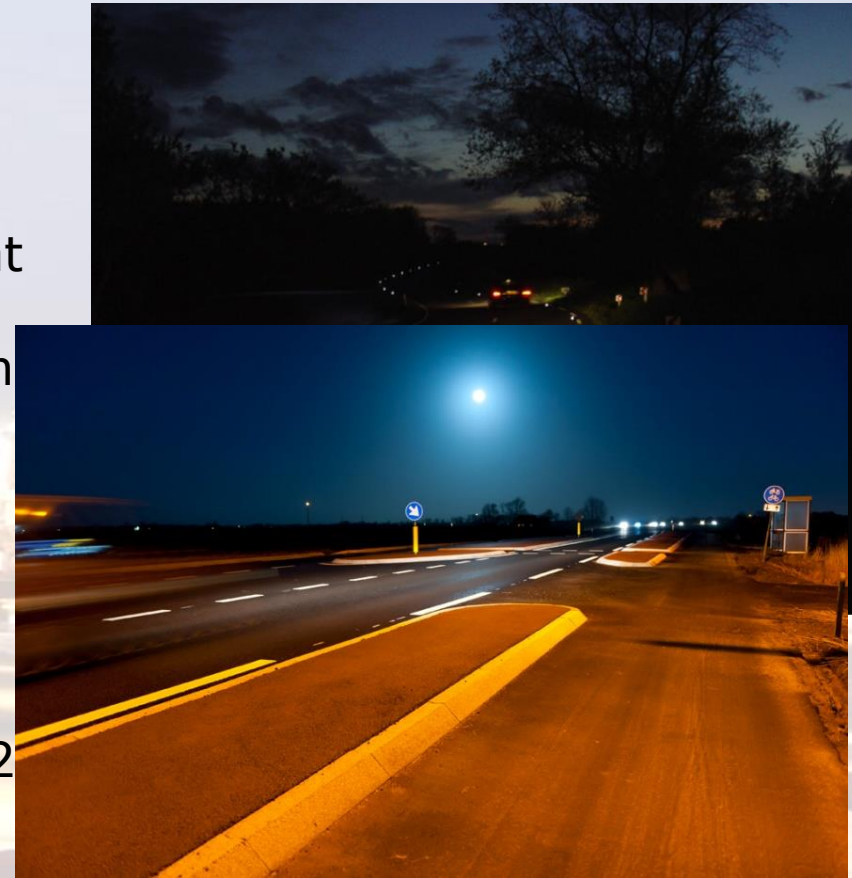
Energieakkoord: OVL-doelstellingen behalen

Maatregelen OVL bijvoorbeeld:

- OVL (op bepaalde tijden) uitzetten
- OVL slimmer schakelen
- OVL (op bepaalde tijden) dimmen
- Aanwezigheidsdetectie / licht op maat
- Vervangen door led
- OVL uit of gedimd, door alternatieven markering, wegdekreflectie e.d.

Maatregelen VRI's:

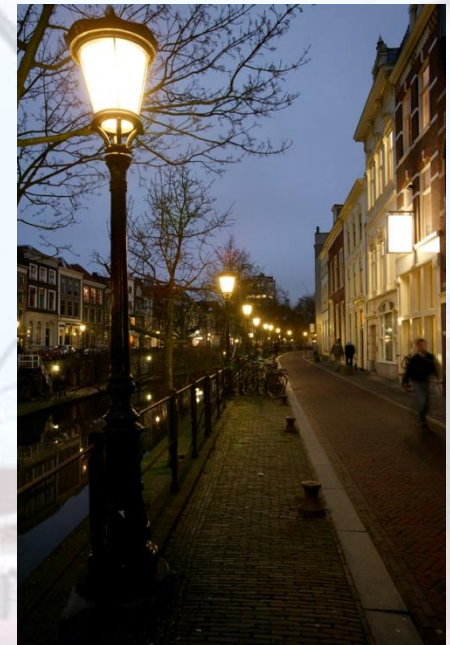
- Oude lamptypen vervangen door led
- 's Nachts uit
- Dimmen
- Verwarming lager

Energieakkoord: OVL-doelstellingen monitoren

- Rapportage: nulmeting + jaarlijks:
  - Energieverbruik en % energiebesparing OVL & VRI's
  - % energiezuinige OVL
  - % slim energiemanagement
- <http://bit.ly/monitoringovlvri>
- *Brief Jorritsma en Mansveld*
- *Samenwerking IGOV en NSVV*
- Voordelen:
  - Podium voor OVL & VRI
  - Betrouwbare cijfers
  - Energiebesparing
  - Imago
  - Vergelijken en leren
  - Belemmeringen duidelijk
  - Met z'n allen sterk

Resultaten monitoring OVLVRI 2014

Deelnemers monitoring OVLVRI:

- 194 (+ 9) gemeenten: 48%
- 4 (+ 1) provincies: 33%
- (2 waterschappen)
- *Rijkswaterstaat*

- Vragenlijst:
Goede spreiding actieve gemeenten
Goede spreiding stedelijkheidsklassen

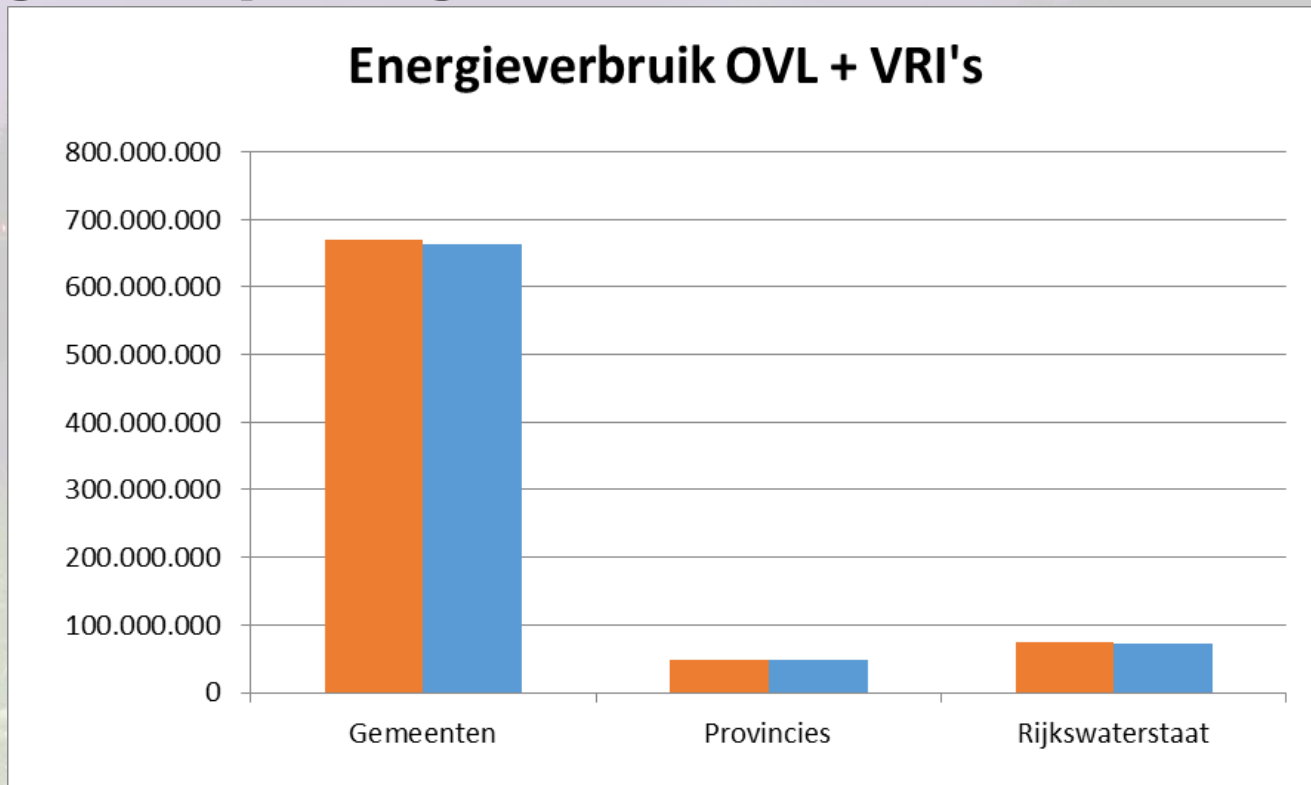

**Energie
akkoord**

Resultaten monitoring OVLVRI 2014

- Energieverbruik **2013**: 791 GWh
- Energieverbruik **2014**: 785 GWh
- **Energiebesparing 0,7%**

Maar:
2,5%
meer
OVL

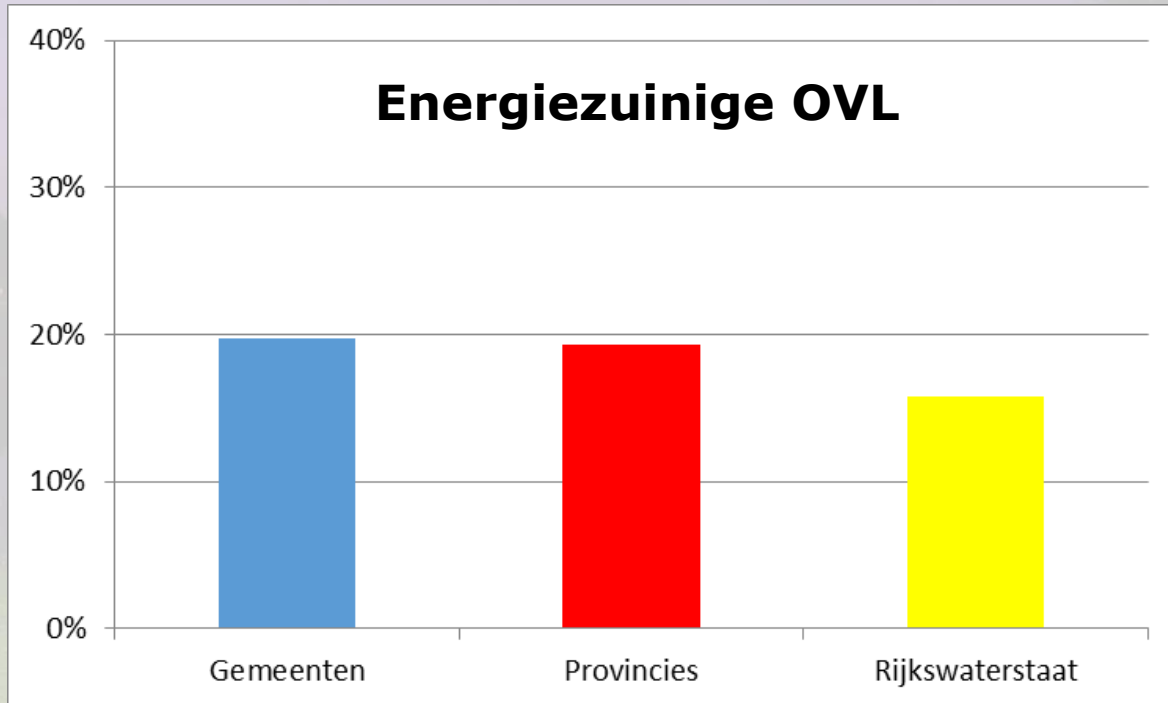

**Energie
akkoord**

Resultaten monitoring OVLVRI 2014

- **% Energiezuinige OVL in 2014: 20%**
(Doel: 40% in 2020)

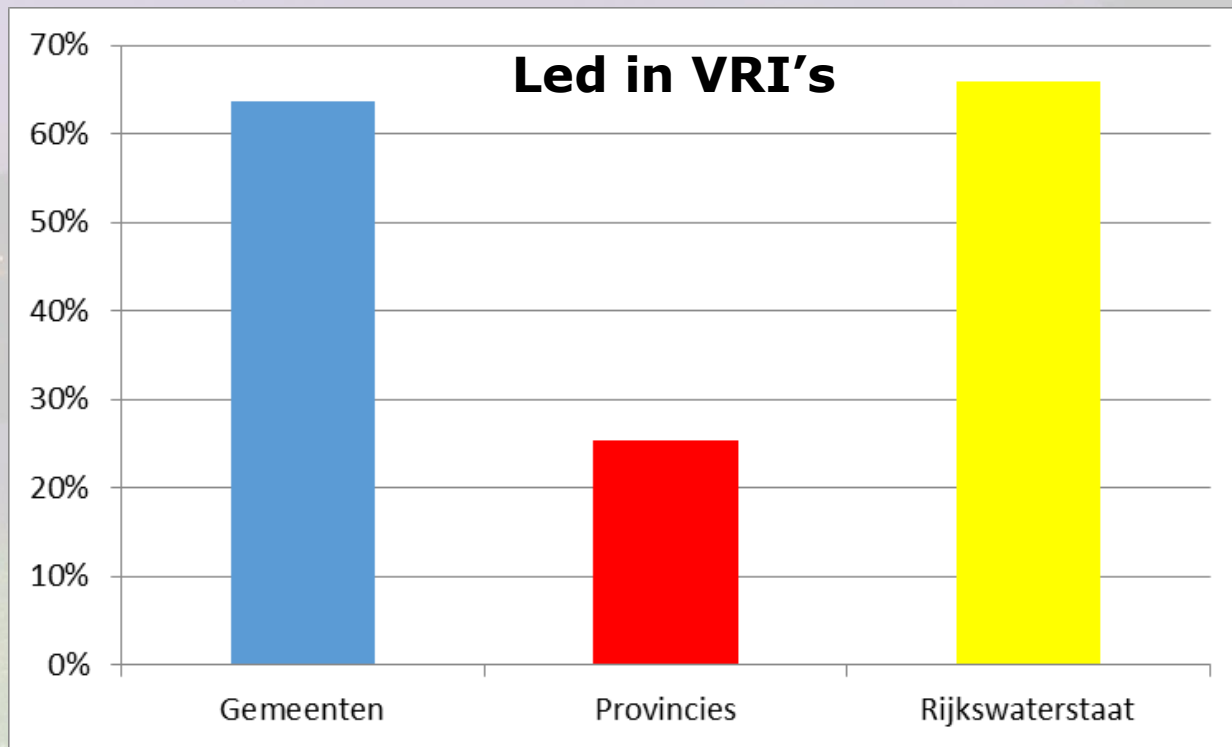
- **% OVL met led in 2014: 5%**

Resultaten monitoring OVLVRI 2014

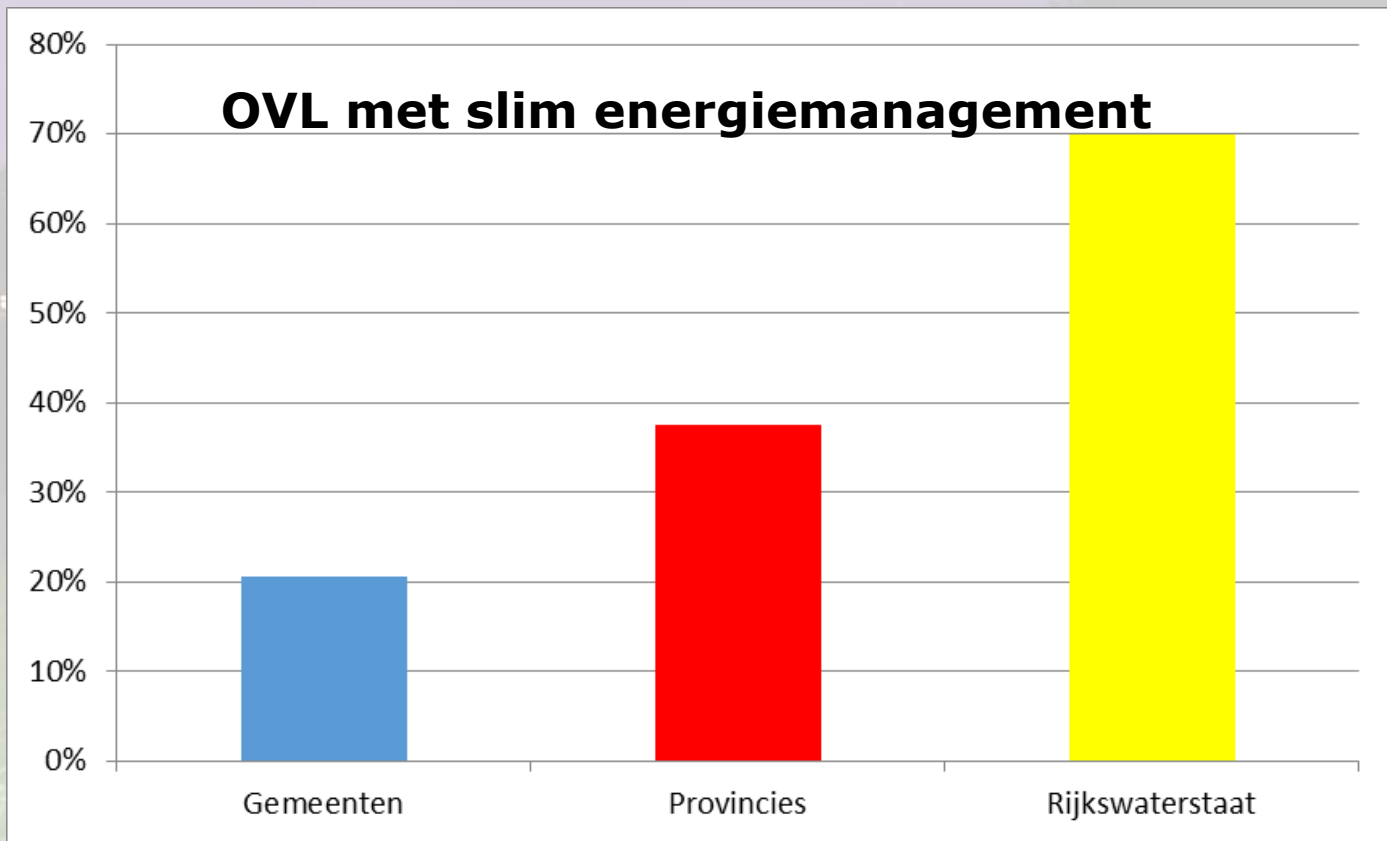
- **% Led in VRI's: gemiddeld 51%**
(geen Energieakkoord-doelstelling)

Resultaten monitoring OVLVRI 2014

- **% OVL met slim energiemangement: 23%**
(Doel: 40%)

**Energie
akkoord**

Resultaten monitoring OVLVRI 2014

Opvallend:

- Veel werk, maar hoge deelname: $\pm 50\%$
- Energiebesparing t.o.v. 2013 laag: logisch
- % Energiezuinige OVL en slimme OVL: goed!
- Gemeenten in Limburg 'scoren' het best: 4,6% energiebesparing, 23% zuinige OVL, 32% slimme OVL

Belangrijk:

- Gemeenten en provincies ontvangen eigen resultaten
- We publiceren geen individuele cijfers
- Niemand wordt gestraft
- We rekenen op ieders deelname de komende jaren!

Meer informatie

- www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/ovl
- <http://bit.ly/monitoringovlvri>
- Twitter: [@ZuinigLicht](https://twitter.com/ZuinigLicht)
- Bijeenkomsten: www.lichtagenda.nl

